

1. melléklet

Pszichológus1

- 1) Ön csak az otthonban élő fiatalokat látja el vagy a dolgozók is fordulhatnak Önhöz segítségért?

Jórészt csak a fiatalokkal foglalkozom. A dolgozók csak a gyermekekkel kapcsolatos problémáikkal, legyen ez nevelési, vagy pszichés fordulhatnak hozzám.

- 2) Hogyan zajlik az otthonba érkező fiatal befogadása?

A befogadásnak nincs külön rituáléja. A 6-os, azaz a befogadó, csoportba kerül. Megismerkedik a rendszabályokkal és elvégezzük vele a teszteket.

- 3) Milyen típusú segítséget nyújt a fiataloknak? Mennyire van lehetőségük Önnel egyéni beszélgetésre? Tart csoportfoglalkozásokat?

A héten kijelölt időpontok vannak, mikor van előttük nyitva az irodám ajtaja. De havonta minimum egyszer mindenkire sor kerül. Sürgősségi esetekben viszont azonnal megyünk. Csoportfoglalkozásokat vezetek. Minden 2 hétben találkozom egy csoporttal. Önismeretre, csoportdinamikára, csoportkiépítésre helyezem mindig a hangsúlyt.

- 4) Használ-e a munkája során teszteket a fiatalok felméréséhez, megismeréséhez? Ha igen, melyek ezek?

Igen, olyanokat, amelyek kognitív funkciókat értékelnek, például a Raven és használok személyiségteszteket is, rajzteszteket és a Szondit.

- 5) Találkozik-e munkája során magatartási zavarokkal? Ha igen, miben nyilvánulnak ezek meg?

Nagyrészt csak azzal találkozom.

- 6) Találkozik-e a munkája során agresszióval? Melyek az agresszió megjelenési formái?

Igen, nagyon sokkal. Verbális agresszióval a leggyakrabban. Jellemző ezekre a fiatalokra az alacsony szókincs, az intellektuális tevékenységek iránti csekély érdeklődés, a gyenge szociális készség, az asszertivitás hiánya, hangulatingadozás és a gyenge belső kontroll.

- 7) Pszichológusként milyen eszközök állnak rendelkezésére, hogy ezeket az agressziókat mérsékelni tudja?

Legfőképp indirekt eszközök. Igyekszünk számukra megszervezni a környezetet és a napirendet. Emellett az egyéni és csoportfoglalkozásokkor is erre koncentrálnunk leginkább.

8) Milyen tényezők állhatnak a fiatalok agresszivitása mögött?

Kisebrendűség érzése, alacsony önértékelés, erős irracionális gondolkodás, zárt közösségben való létezés.

9) Hogyan lehet a konfliktusmegoldó-képességüket fejleszteni?

Állandó felügyelettel, visszacsatolással. Fontos a prevenció.

10) Mennyire jellemző a fiatalokra a visszaesés?

Az intézetbe való visszakerülés kisebb, körülbelül 10%. A problémák újbóli jelentkezése viszont nagyon magas, akár 50% is lehet.

11) Milyen lehetőségeit látja az intézet utáni életútnak?

Ez csak egy „2 éves gyógyszer”, ami néha alternatívát nyújthat. Tapasztaltabbak lesznek és megismernek egy új életformát, ami húzóerőt jelenthet a kinti életben.

Pszichológus2

1) Ön csak az otthonban élő fiatalokat látja el vagy a dolgozók is fordulhatnak Önhöz segítségért?

Ütemterv alapján haladunk és igyekszünk minél többet bent lenni közöttük. Jelzésre bárki jöhet. Péntekenként, a heti értékelésen is igyekszünk mindig ott lenni, monitorozni, élethelyzetükben megfigyelni őket.

2) Hogyan zajlik az otthonba érkező fiatal befogadása?

Befogadáskor 24 órán belül elvégezzük a szükséges vizsgálatokat. Igyekszünk az elején minél több információt begyűjteni.

3) Milyen típusú segítséget nyújt a fiataloknak? Mennyire van lehetőségük Önnel egyéni beszélgetésre? Tart csoportfoglalkozásokat?

Minden esetben jelentkezhet a fiatal, hogy beszélgetni szeretne velem. A csoportokba is gyakran bemegyek és négy szemközt is szoktunk beszélgetni velük.

4) Használ-e a munkája során teszteket a fiatalok felméréséhez, megismeréséhez? Ha igen, melyek ezek?

TAT, Szondi, ezt a legszívesebben, Lüscher, farajzot.

5) Találkozik-e munkája során magatartási zavarokkal? Ha igen, miben nyilvánulnak ezek meg?

Igen. Itt ez a fő vezető probléma. A tanulási zavar és a figyelem zavar ezekhez csak hozzácsapódik, kiváltja.

6) Találkozik-e a munkája során agresszióval? Melyek az agresszió megjelenési formái?

Verbálissal és nonverbálissal egyaránt találkozom.

7) Pszichológusként milyen eszközök állnak rendelkezésére, hogy ezeket az agressziókat mérsékelni tudja?

Én magam vagyok rá az eszköz, aki mérsékelni tudja. Specifikus kezelésekkkel többnyire és a legfontosabb a rutin.

8) Milyen tényezők állhatnak a fiatalok agresszivitása mögött?

Frusztráció, depriváció. A frusztráció kiváltásához csak minimális inger kell.

9) Hogyan lehet a konfliktusmegoldó-képességüket fejleszteni?

Példamutatással, szerepjátékok gyakorlásával, a konfliktus megoldásának tudatosításával.

10) Mennyire jellemző a fiatalokra a visszaesés?

A fiatalok jöttek valahonnan, ami hatással van rájuk. Az itt bent eltöltött idő is erős hatás. Itt nem csak a kezét fogják, itt egy rezsimbe csöppen bele. A teljes sikerhez nagy adag szerencse kell.

11) Milyen lehetőségeit látja az intézet utáni életútnak?

Az intézmény nem elegendő a normalizáláshoz. Fokozatosságra lenne szükség és megfelelő számú ember kellene melléjük.

Mellékletek

2. melléklet

Fejlesztőpedagógus

- 1) Hogyan zajlik az oktatás? Milyen módszereket alkalmaznak a sikeres tananyag-elsajátítása érdekében? (projekt módszer, kooperatív tanulás, szabad tanulás)

Fejlesztő pedagógiai munka folyik a tanórákon. Kiscsoportban, önállóan, vagy csoportmunkában, folyamatos segítség és ellenőrzés mellett dolgoznak.

- 2) Mennyire motiválhatóak a fiatalok a tanulásra?

Nehezen motiválhatóak, mert kevés az, ami igazán érdekli őket. Játékos és szemléltető eszközös feladatok segítségével jobban és könnyebben motiválhatók a tanulásra.

- 3) Milyen mértékben jellemzőek a fiatalokra a tanulási nehézségek, zavarok?

Nagymértékben jellemzők a tanulási nehézségek, zavarok 90%-ban. Hiányoznak az alapok.

- 4) Van-e lehetőség az egyéni fejlesztésre, felzárkóztatásra tanulási zavarok esetén? Ha igen, milyen módon?

Egyéni fejlesztésre délelőtti tanórákon és délután is lehetőség van, egyéni vagy kiscsoportban. A „legnagyobb” eredmény akkor lenne elérhető, ha 1 fejlesztő pedagógus 1-2 tanulóval tudna foglalkozni.

- 5) Mennyire van lehetőség a NAT által előírt követelmények szerinti haladásra?

Kevés lehetőség van a NAT követelményeinek haladására. A tanulók le vannak maradva a korosztályukhoz képest és nehéz, hosszadalmas, fárasztó munkával van lehetőség a felzárkóztatásra.

- 6) Gyakran fordulnak Önhöz a fiatalok, ha gondjuk akad a tananyag elsajátításával?

Igen, gyakran. Nagyon nehezen, vagy egyáltalán nem képesek az önálló munkára, állandó figyelmet, segítséget kérnek, igényelnek.

- 7) Milyen viselkedési zavarokkal találkozik a tanóra alatt?

Fegyelmetlenség, figyelem hiánya, szétszórtság, zaklatottság, motivátlanság, egymásra nem oda figyelés.

- 8) Milyen módszerek állnak rendelkezésre ezek kezelésére?

Egyéni és csoportos foglalkozások, beszélgetések.

Gyógypedagógus

- 1) Hogyan zajlik az oktatás? Milyen módszereket alkalmaznak a sikeres tananyag-elsajátítása érdekében? (projekt módszer, kooperatív tanulás, szabad tanulás)

A délutáni tanórai foglalkozás 15 órától 15:45-ig és 16:10-től 17:00-ig folyik. Különböző osztályfokon, így különböző tananyagot tanulva egyéni foglalkozás keretén belül oktatunk. Vannak frontális órák is, amikor az anyag ismétlése vagy gyakorlása a cél.

- 2) Mennyire motiválhatóak a fiatalok a tanulásra?

Sajnos nagyon nehéz a tanulás a növendékekkel. Érdemtelenek, nem akarják elfogadni, hogy mennyire fontos is számukra, az ismeretszerzés. Próbálunk különböző érdekes feladatokból feladatlapokat készíteni.

- 3) Milyen mértékben jellemzőek a fiatalokra a tanulási nehézségek, zavarok?

Csoportunkban nem jellemzőek ezek a zavarok, inkább a nagyfokú elmaradást az okozza, hogy nem jártak iskolába, így ismereteik nagyon hiányosak.

- 4) Van-e lehetőség az egyéni fejlesztésre, felzárkóztatásra tanulási zavarok esetén? Ha igen, milyen módon?

Az elmaradások pótlására különböző feladatok készítésével egyéni foglalkozás keretében van lehetőség.

- 5) Mennyire van lehetőség a NAT által előírt követelmények szerinti haladásra?

Nagyon nehéz, mivel „eltérős” csoportba járó növendékek is vannak, nekik más haladási ütemet kell beiktatni. A normál csoport is lassabban halad, a már említett akadályok miatt.

- 6) Gyakran fordulnak Önhöz a fiatalok, ha gondjuk akad a tananyag elsajátításával?

Vannak növendékek, akik szívesen kérnek segítséget, nekik külön feladatlapokkal, egyéni foglalkozással, beszélgetéssel természetesen minden alkalommal segítünk.

- 7) Milyen viselkedési zavarokkal találkozik a tanóra alatt?

Türelmetlenség, érdektelenség, kapkodás, figyelmetlenség.

- 8) Milyen módszerek állnak rendelkezésre ezek kezelésére?

Megpróbálom mindig a növendék érdeklődési körének megfelelően készíteni a feladatot. Egyénileg segítem a feladat megoldásában. Dicsérettel motiválom a további munkavégzésre.

3. melléklet

I/1.

1. Hány éves?

15. Egy éve itt vagyok és még februárig kell itt lennem.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Édesanyámmal jó a kapcsolatom, 2 hetente megyek haza és naponta telefonálnak.

Édesapámmal is naponta beszélek. A szüleim együtt laknak és 2 bátyám van.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Naponta beszélünk és amikor lehet, megyek haza.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

Sokszor voltam külföldön. Svédországban, Párizsban, Londonban, Kanadában. De itt nem szeretek lenni.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Jó. Egyből beilleszkedtem.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

Jó, soha nem lógtam. Ismételttem osztályt, de nem tudom melyiket.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

Most 7.-es vagyok. 4-es jegyeim vannak. Van kedvenc tanárom, vele jobban el tudok beszélgetni.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Jó a kapcsolatom. A régi nevelő volt a kedvencem. Ő gyerekbarát volt, normálisan beszélt velünk és nem utasított el.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

Sakk, kondi, foci, kártya, beszélgetés, TV nézés, főzés.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Én nagyon agresszív tudok lenni, Van olyan, akivel nem vagyok jóba.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

Rendesen fogok járni az iskolába. Testépítő leszek. Jogsit is meg akarom csinálni, de első a tanulás.

I/2.

1. Hány éves?

17.

6 hónapja vagyok itt és még 1,5 évem van.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Édesanyámmal jó a kapcsolatom, nem beszélünk gyakran. Karácsonykor otthon voltam. Édesapámat nem ismerem.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Néha beszélünk.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

Az öcsémmel eltöltött időre szívesen gondolok vissza. Haragszom amiatt a sok hülyeség miatt, amit elkövettem.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Jó. Van barátom, de olyan is van, akit nem bírok.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

6.-at befejeztem. A 4-es, 5-öseim voltak.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a háttérében?

7.-es vagyok. A jegyeim ugyan olyanok.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Jó a viszonyom a nevelőimmal, de nem találtam meg egyből velük a közös hangot.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

TV-t nézek.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Mostanában nem.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

Nem tudom, nem gondolkodtam rajta.

I/3.

1. Hány éves?

16. Másfél éve vagyok itt és még nyárig leszek itt.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Édesanyámmal valamikor tartjuk, valamikor nem. De nem tudom ez mitől függ. Édesapámmal tartom a kapcsolatot. Hetente 1-szer beszélünk. 5-en vagyunk testvérek.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Ritkán beszélek velük.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

Olyan, amikor örültem, nincs. Szomorú voltam, amikor ide bekerültem.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Jól kijövök mindenkivel.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

Kint nem jártam be, 8. osztályt végeztem el. 2-es, 3-as jegyekkel.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

Itt 10-es vagyok. 4-es átlaggal tanulok. Mindenkit bírok, de nincs kedvenc tárgyam.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

A kezdetektől jól kijövök velük.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

Telefonozok.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Nem jellemző, csak néha, ha veszekszünk.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

Lakásotthonba szeretnék menni. Utána az iskolát még nem tudom. Csak börtönbe ne kerüljek.

I/4.

1. Hány éves?

14. Egy éve itt vagyok és még nem tudom, hogy mennyit kell itt lennem.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Édesanyámmal jó a kapcsolatom, de sajnos nem tudok kommunikálni vele, mert agyvérzése volt. Édesapámmal nem tartom a kapcsolatot.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Nem tudok vele beszélgetni.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

A legszomorúbb dolog az életemben az volt, amikor édesanyám agyvérzést kapott.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Mindenkivel az elejétől jól kijövök.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

5.-et befejeztem, de sok volt az igazolatlanom.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

6.-as vagyok, jól a jegyeim. Mindenkit egyformán szeretek, mindenkihez szívesen bemegyek.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Jó a viszonyom a nevelőimmel. Van kedvencem, de nem tudom, miért.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

Bármilyen sporttal.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Nem tudom, attól függ, kinek, milyen napja van.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

Nincsenek terveim, még nem gondolkodtam rajta.

4. melléklet

1. számú csoport gyermekfelügyelője – ebben a csoportban nincs nevelő

1. Mi a fő profilja az Ön csoportjának?

A csoport nagyon vegyes, antiszociális és pszichés problémával rendelkező fiúk is vannak.

2. Mennyire tekintik Önt a fiatalok példaképüknek?

A felnőttek itt hamar változnak. Engem mamájuknak tekintenek, bizalommal fordulnak hozzám.

3. Mennyire alakul ki bizalmas viszony Ön és a fiatalok között? Gyakran fordulnak Önhöz segítségért, tanácsért?

Úgy gondolom, mindannyian megbíznak bennem.

4. Hogyan jelenik meg a fiatalok körében az agresszió?

Egymással szemben gyakran agresszívak.

5. Milyen eszközei vannak az agresszió csökkentésére?

Kreatív eszközökkel igyekszem az agressziójukat kezelni. gyakran szövünk, fűzünk gyöngyöt, vagy fonnak. Vannak olyan gyermekek, akik tehetségesebbek valamiben, például nagyon szépen dolgoznak akrilfestékkel. A fontos az, hogy folyamatosan legyen foglalkoztatva.

6. Milyen tényezők állnak a fiatalok agresszivitása mögött?

A bezártságot viselik nehezen.

7. Hogyan lehet a fiatalok konfliktusmegoldó-képességét fejleszteni?

Beszélgetéssel igyekszem ezeket kezelni. Legutóbb adventi vásárra készültünk. Nehéz rávenni őket. De ha azt mondjuk neki, hogy ügyes vagy, akkor csinálni fogja.

8. Milyen eszközei vannak a javító-nevelés megvalósítására?

Az anya és az apamodell, a példamutatás nagyon hatásos erre.

9. Hogyan motiválhatóak a fiatalok a tanulásra?

Sokban függ attól, hogyan találjuk nekik a feladatot. Jó szóval és dicsérettel sokminden elérhető náluk.

10. Milyen foglalkozások valósulnak meg az Ön csoportjában?

Gyöngyfűzés, fonás, minden, amihez kézügyesség szükséges. Tervben van az is, hogy kosarat fonjunk, vagy szőjünk.

11. Milyen lehetőségeit látja az intézet utáni életútnak?

Van, akire hat az intézmény. De sajnos a környezet nagy befolyásoló erővel bír kint is. Sokszor a gyermekeket a szülők pénzzel próbálják kárpótolni.

12. Hogyan valósul meg a fiatalok reszocializációja?

Igyekszünk őket önellátásra nevelni és példát mutatni.

5. melléklet

II/1.

1. Hány éves?

17.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Édesanyám 8 általánost végzett csak el, édesapámnak sok iskolai végzettsége van, azokat nem tudom elmondani. Apámmal mindenfelé jártunk dolgozni, barátok is vagyunk. 2 testvérem van.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Hétvégén mindig hívnak.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

A legjobb az volt, amikor a bátyámmal elmentünk a pesti éjszakába szórakozni. Szomorú dolgot nem tudok mondani.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Van legjobb barátom, de a többiekkel is jól kijövök.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

6.-at fejeztem be. Amikor volt kedvem, jó jegyeim voltak. Ha nem volt kedvem tanulni, akkor bent csak kábítószereztem, ittam, csajoztam.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

Tanulok, 4-es átlagom van. Van olyan tanár, aki képes arra, hogy a személyiségével motiváljon, mert rendes és jó fej velem.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Jól kijövök velük. Minden szabályukat betartom, így a beilleszkedésem sem volt vészes.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

TV nézéssel, edzéssel, kártyázással.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Én nem verekszem. Ha mégis, az csak verés. Nem kötekednek velem. Megpróbálom csitítani a többieket, ilyenkor abba is hagyják.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

2 éve vagyok itt és 2 hónapom van még vissza. Festőként akarok majd dolgozni, ennek is akarok tanulni. Nem tervezek előre, majd jön magától. Simán meg fogom állni a helyemet.

II/2.

1. Hány éves?

16 vagyok, 6 hónapja vagyok bent és 1 év 5 hónapot kell még itt eltöltenem.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Nincs családom. Csak menyasszonyom, anyósom és apósom.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

A vérszerinti családommal sehogy.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

A legjobb élményem, amikor apámmal voltam. 11 éves lehettem. Akkor halt meg és így kerültem a rendszerbe. Anyám elhagyott minket és a húgomat is. Ő egy csicska. Pár hónapja megpróbáltam felválni az ütőeremet, mert hiányzott az apám, úgy éreztem, nincs helyem ezen a földön. De ami akkor történt velem, mindent megváltoztatott. Abban a pár percben láttam apámat, a kezemet is megfogta. Azóta tudom, hogy van itt helyem. Nekem feladatom van. Én vagyok itt a góré. 42 gyerekre vigyázok. azt, hogy górénak válasszanak, balhékkal és hülyeségekkel értem el. Furcsa vérem van. Apám német volt, anyám muzsikás cigány. Ez a két ősi vér gyilkolja egymást bennem. A fiúknak példát is mutatok. Ha az iskolában konfliktus adódik, igyekszem szóval lerendezni.

Amikor felváltam az erem 1,5 percem volt rá, hogy ne kapjak hypoxiát. Ekkor beszélgettem valakivel, az édesapámmal. Lehet, hogy csak hallucináltam. Csak annyira eszméltem fel, hogy valaki fogja a kezem, ez apám volt. Ekkor jött be a nevelő és hívta a mentőket.

Édesapámmal beszélgettem és ezt én felvállalom. Nem érdekel, ha valaki hülyének néz miatta. Hiszek a szellemekben. Az emberből szerintem szellem lesz.

A legrosszabb dolog az életemben az volt, amikor 2 éves koromban a szüleim elváltak és én anyámmal maradtam. Apámnál jobb dolgom volt. Minden hétvégén ott voltam.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Én vagyok itt a góré, én vigyázok mindenkire.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

9.-nek kezdtem neki, de azt az évet eldrogoztam. Kőművesnek tanultam.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

Tanulgotok. Nem rosszak a jegyeim. A 9. és a 10. osztályt meg kell csinálnom ahhoz, hogy OKJ-t csinálhassak.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Van, akivel jobb a kapcsolatom. Őt anyácskának, vagy anyunak is szoktam hívni. Ha gyerek kívánhatna magának anyát, olyat kívánna, mint ő. A hangjával nyugtat meg. Én tiszteletben tartom a nőket, más fiú itt nem, ők csak egy lyukat látnak a nők helyén. Nekem van egy menyasszonyom és más nő nem kell nekem. Nem olyan alapelveken élek, mint mások. A nevelőket tisztelem, nem akarok gondot okozni nekik.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

Gondolkodással.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Régebben én is verekedtem, ma már nem teszem.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

Leszoktam az alkoholoról, cigiről, mert akkor buta ember vagyok. Nem szeretném a fél életemet börtönben tölteni. Munkahelyet szeretnék és családot. Nagyon szeretem a kicsi babákat, 2 év múlva szeretnék is egyet, de előbb egy kiskutyát. Mindent szeretnék kint, ami az intézeti életben nem adatott meg. Az én menyasszonyom már

felnevelte az unokatestvéreit. Jó nézni, ahogy bánik a gyerekekkel. Cukrásznak tanul. Megígértem neki, ha innen szabadulok, veszek neki Ausztriában egy cukrászdát. Úgy gondolom, könnyű lesz kint megállni a helyemet. Azokról, amik kint útvesztőt okozhatnak, arról már lemondtam. Én normális gyereket szeretnék, nem olyat, akinek fejlődési rendellenessége van. A nagyobb drogokat is csak 1-szer próbáltam ki. De nem akarom, hogy a babám kislány legyen. A menyasszonyom szülei is nagyon szeretnek. Vár rá 10 millió forint, ház, erdő, földek. Ezeket értelmesen kell befektetni. Ha bejön a cukrászda, abból sok pénz lesz. Az OKJ után saját vállalkozást akarok. A nagybátyám is kőműves, oda mennék hozzá és jól élnénk belőle.

II/3.

1. Hány éves?

17. 1 év 8 hónapja vagyok itt.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Édesanyámmal már 4 éve nem tartom a kapcsolatot. Nem tudom mi van vele, de az egyik öcsém nála van. A legmagasabb iskolai végzettsége a szakközépiskola. Édesapámmal tartom a kapcsolatot. 2 édestestvérem és 4 féltestvérem van.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Édesapámmal rendszeresen tartom a kapcsolatot, hozzá megyek haza is.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

Nincs olyan esemény, amire szívesen gondolnék vissza. De akkor szomorú voltam, amikor a szüleim elváltak.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Jó a viszonyom, jól kijövök velük. A legtöbbjük szeret engem és elfogadnak.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

Kint a 6. osztályt fejeztem be. 5.-ben megbuktam.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

4-es és 5-ös jegyeim vannak. Van olyan tanár, akit jobban szeretek, mint a többiek, mert ő külön foglalkozik velem és odafigyel rám.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Jó a viszonyom. Kellett 6 hónap csiszolódás, másik csoportban kezdtem, a befogadóban, de onnan elment a jó nevelő. Utána jobb is, hogy ide átkerültem.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

Alvással és TV nézéssel. Illetve mindig készülök valamilyen versenyre, általában én képviselem az intézetet.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Amikor lejön valaki ebbe a csoportba, mindig bekóstoljuk, hogy jó gyerek-e, üt-e magáért. Mi senkit nem nézünk ratyinak.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

Itt meglesz a 9. osztályom. Tovább szeretnék majd tanulni, gondoltam már az érettségire is, mert az ilyen iskolában lehet idegen nyelvet tanulni. Utána pedig szakácsnak tanulnék és elmennék egy hajóra.

II/4.

1. Hány éves?

16 éves vagyok. 2 éve vagyok itt és nyáron megyek majd el.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Édesanyám pénztárosként dolgozik. Nagyon jó a kapcsolatunk. Édesapámmal nincs kapcsolatom. Ismerem, de nem beszélünk. A szüleim 4-5 éves koromban elváltak.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Édesanyám minden nap hív és be is szokott jönni hozzám. Amikor szünet van, akkor pedig én megyek haza hozzá.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

Legszívesebben arra gondolok vissza, amikor otthon voltam. Elmentünk kirándulni a Margit-szigetre és este bulizni is.

A legszomorúbb esemény az életemben az volt, amikor édesanyámat elütötte egy autó, amikor a nagymamám meghalt és édesanyám elől elvittek bilincsben, mert nem akartam visszajönni ide és engedéllyel távoztam.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Kijövök velük, elvagyok mellettük. Itt nekem nincs barátom, ahogy senki másnak sem. Ezek itt bent nem barátságok. Mindenki beleviszi a másikat a rosszba.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

A 3. osztályt fejeztem be, nem jártam be az iskolába.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

Itt 3-as,4-es, 5-ös jegyeim vannak. Van kedvenc tanárom is, vele jól ki lehet jönni, el lehet beszélgetni és meghallgat. 7.-es vagyok.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Jól kijövök velük.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

TV nézéssel és sporttal.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Ritka a verekedés.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

Szeretném kint elvégezni a 8. osztályt. Szeretnék utána szakácsnak tanulni és sportolni, valamilyen küzdősportot. A jogsit is le szeretném tenni.

10 éve vagyok állami gondozott. Azért csináltam ilyeneket, mert a másik intézetben, ahol 7 évet voltam, nem volt pénzem, innen kimegyek, otthon lesz anya, segít nekem.

II/5.

1. Hány éves?

16 éves vagyok.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Édesanyámmal nagyon jó a kapcsolatunk. Édesapámmal nincs kapcsolatom. Ismerem, de nem beszélünk. A szüleim elváltak.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Édesanyám minden nap hív.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

Nincs semmilyen élményem.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Kijövök velük, elvagyok mellettük. sem.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

A 3. osztályt fejeztem be, nem jártam be az iskolába.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

Itt 3-as,4-es, 5-ös jegyeim vannak. Van kedvenc tanárom is. 7.-es vagyok.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Jól kijövök velük.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

TV nézéssel és sporttal.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Ritka.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

Szeretnék utána szakmát tanulni és sportolni.

II/6.

1. Hány éves?

16.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Édesanyám és édesapám elváltak. Csak a gyerekek miatt tartják a kapcsolatot. De én édesapámmal nem tartom. Születésem óta nem. Csak a nevelőapámmal jó a viszonyom. 4 féltestvérem és egy édestestvérem van.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Édesanyámmal és a nevelőapámmal napi rendszerességgel beszélek.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

A legjobb élményem az volt, amikor a haverokkal hülyeségeket csináltunk és a 2 éves kapcsolatam.

A legrosszabb pedig az, amiket elkövettem. Ha azokat nem csinálom, nem kerültem volna ide.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

1 gyerek kivételével mindenki jó.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

3.-as koromig jártam iskolába, utána nem érdekelt.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

Itt bent 5. osztályos vagyok. Nincs kedvenc tanárom. A matekot pedig jobban szeretem, mint a magyart.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Jól kijövök velük. Értik a viccet. Ránk hangolódnak. Az első pillanattól megtaláltam velük a közös hangot.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

Fekvés, kondizás, barátnőmmel beszélek, kártyázom.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Verekedés nincs. Erélyesebben szoktak egymással beszélni. Nagyon el kell borulni ahhoz az agyunknak, hogy verekedjünk.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

Családba nem akarok menni. Az iskolát akarom folytatni. Nem vagyok arra felkészülve, hogy kint éljek, lakásotthonba szeretnék menni.

6. melléklet

2. számú csoport nevelője

1. Mi a fő profilja az Ön csoportjának?

Antiszociális gyerekek vannak ebben a csoportban.

2. Mennyire tekintik Önt a fiatalok példaképüknek?

39. éve vagyok a szakmában, ebből zömében itt voltam.

Itt 1 dolog van: a gyerekekkel, aki bekerül a rendszerbe, az első napján elbeszélgetünk. De én az ő életében a sokadik felnőtt vagyok és már egy érzékeny „műszerként” működik.

Képet alkot rólam, hogy megvezethető vagyok-e vagy egyenes ember. Ha a gyerek laissez faire nevelőbe fut bele, akkor stratégiát alakít ki, hogyan vezesse meg és mindent megtesz azért, hogy érvényesüljön az önös érdeke. Ha azonban azt látja, hogy következetes emberrel áll szemben, kénytelen beállni a sorba és nem hagyja el a béklyót. Az elmúlt évtizedben már ars poeticát alakítottam ki és előfordul, hogy van, akit a lelkem mélyén jobban szeretek. Ennek ellenére egyenlőként kezelem őket. Így jelölöm ki a csoporttitkárt is. Nem az izomagyú lesz az, akinek hatalmat adok, hanem az okosnak. Abból mindig jobb sült el. Fizikálisan igaz, hogy gyengébb volt, de így az erős rájött, hogy nem az erő a minden.

Sajnos itt is érvényesül a börtön hierarchiája és az is, hogy azokat a bántásokat, amelyekkel a fiúk találkoztak eddigi életük során a gyengébbeknek továbbadják.

3. Mennyire alakul ki bizalmas viszony Ön és a fiatalok között? Gyakran fordulnak Önhöz segítségért, tanácsért?

Én úgy gondolom, hogy sokuk megbízik bennem, mert tudják, hogy egyenes ember vagyok. Igyekszem arányosan értékelni őket. A kisebbet megvédeni. Jó kis társaságot sikerült kovácsolnom ebből a csoportból. Amivel gond akadhat, azok a szökések.

4. Hogyan jelenik meg a fiatalok körében az agresszió?

Sajnos továbbadják azokat a bántásokat, amiket az évek alatt magukra szedtek a kinti világban.

5. Milyen eszközei vannak az agresszió csökkentésére?

A törékenyt és az okosat igyekszem megtenni parancsnoknak. Előfordul az is, hogy a jutalomfalattól vagy a dohányzástól tiltom el. Ha mégis túlzottan agresszív lenne, akkor kénytelenek vagyunk nevelési felügyeletet kérni rá. Ebben az esetben az adott gyerekre külön nevelési programot kell írni. Igyekszem őket arról is meggyőzni, hogy nem érdemes agresszívnak lenni. A szemétdombon a nevelőnek kell lennie a kakasnak.

Amikor egy gyerektől minden „játékát” elvettem, rádöbrent, hogy mi is a felállás. Tudják jól, hogy mi jár az agresszióért. Szembesíteni kell őket a tetteik következményeivel.

6. Milyen tényezők állnak a fiatalok agresszivitása mögött?

Bezártság és erőfitogtatás.

7. Hogyan lehet a fiatalok konfliktusmegoldó-képességét fejleszteni?

Ilyenkor én csak ülök csendben és szemlélem az eseményeket. Amikor kezdenek lecsillapodni, akkor kérek én is szót. Lassan és türelemmel elmagyarázom nekik, mi is itt a hiba. Sokszor megkérdezik: - „Maga miért nem ideges?”. Ilyenkor azt válaszolom rá: „Azért, mert az indulataid, elviszik a gondolataidat, így nem tudsz normálisan dönteni.”

Amikor a sarkok lekoptak a kövekről, akkor elgördülnek egymás mellett. Ezután következhetnek a játékok, túrák. Mert ezek a pozitív élmények átsegítik őket a nehézségeken. Amikor pedig valaki készül elhagyni a csoportot, már nem a balhékra emlékszünk vissza közösen, hanem könnyes lesz az elválás.

8. Milyen eszközei vannak a javító-nevelés megvalósítására?

Igyekszem minél többet beszélgetni velük arról, hogy a kinti életben mi fog rájuk várni.

9. Hogyan motiválhatóak a fiatalok a tanulásra?

Azt szoktam mondani, ha más miatt nem, a csajozás miatt tanuljon. Ha olyan típusú lánnyal találkozok, akkor úgysem lesz más a téma, csak a szex és a drog, de akkor az a lány olyan is lesz. Ha pedig egy normálissal akad össze és a lány észreveszi, hogy mennyire primitív, egyből otthagyja. Vagy ha az anya típusba akad bele, akkor istápolgatja, de az sem rendes kapcsolat. Muszáj, hogy az egójára és a pszichéjére menjek rá, mással nem lehet rájuk hatni. Sokszor mondom nekik, hogy normális csajt kell találniuk maguk mellé, hogy az ő gyerekeiknek ne kelljen ugyanezt a sorsot végigjárniuk.

10. Milyen foglalkozások valósulnak meg az Ön csoportjában?

Sport-, kézműves-, és teológiafoglalkozás, használhatják az internetet és a könyvtárat.

11. Milyen lehetőségeit látja az intézet utáni életútnak?

Jelenleg sajnos nincs utánkövetés. A gyerek innen távozik, visszakerül a gyámhivatalhoz és onnantól számunkra nincs visszajelzés. Létezik ugyan növendékügyi szakszolgálat és utógondozás is, azonban ezek csak a szállítást és a kapcsolattartást koordinálják. Nincs családgondozás se. Amit az elmélet előír, az nem valósul meg. Ahol megyei fenntartású az intézmény, ott talán ez jobban működik, mert közelebb vannak a családjukhoz, jobban követhetőek kikerülés után. Ott a családi változásokat is figyelemmel kísérik, ha változik a család, vissza is helyezhetik a gyermeket.

Az innen kikerülő fiúk többsége szégyelli, hogy itt élet. Aki megállja a helyét, ő visszatelefonál. Akit belevisznek az élet sűrűjébe, ő eltűnik.

12. Hogyan valósul meg a fiatalok reszocializációja?

Régebben nagyobb volt a lehetőség. Nem 1-2 évet volt itt. Behozták 12 évesen és 18 éves koráig itt élt. Régen szakmával távozott. Lehetett hegesztő vagy kertész, hasznos tagként került vissza a társadalomba. Maximum csak a miliő miatt eshetett vissza.

A szakma oktatásának megszüntetése azért történt, mert itt csak a speciális szükséglet megszűnéséig vannak a gyermekek. 1-2 évig van itt. Így nem lehet szakmát tanítani.

7. melléklet

III./1. (Tört mondatokban beszél és hevesen gesztikulál)

1. Hány éves?

15.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Apám hajléktalan, anyám börtönben van, így nem tartom velük a kapcsolatot. 2 hónapos korom óta élek intézetben. 8 testvérem van, csak az egyik nővéremmel szoktam beszélni.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Nem tartom velük a kapcsolatot. Volt egy rövid időszak, amíg időnként hazalátogattam, de nem tartott sokáig.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

Nem volt semmilyen nagy élményem.

Van olyan dolog, amire boldogan gondol vissza az életében?

Az idei farsangkor megválasztottak bákirállyá.

Olyan van, amire nem szívesen emlékszik vissza?

A nevelők és a gyerekek közötti focimeccs, ahol mi veszítettünk.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Mindenkivel jól kijövök, nincs olyan, akit szívesen elásnék.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

6. osztály óta magántanuló vagyok. Az első két év jártam, 4.-ben megbuktam és év vesztes is vagyok. Nem szerettem a tanáraimat.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

4,2-es átlaggal tanulok. Októberben 4,49-es volt, ez 4 kimenőt jelentett a hónapban. A tanárok közül itt sincs kedvencem, de van, akivel jobb a viszonyom.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Mindenkinek megadom a tiszteletet, de megválogatom, hogy kit engedek közelebb magamhoz.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

Szabadidőmben szívesen sportolok, focizok, csocsózok, pinpongozok. TV-t nem nézek, csak néha olyan, tudja, olyan gengszteres filmeket. Számítógépezni sem szoktam. Olvasni szoktam. Történelmi és természeti könyveket, sporttal kapcsolatosakat, ami érdekel, azt olvasom. Szeretem a Veszélyes nyarat.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Én vagyok a csoportfelelős. A csoport jól működik, mint csapat. Nem engedem, hogy balhézzanak, azzal mindenki megszívna. Nekem például a papíromban benne van, hogy pszichés vagyok. Kikattan az agyam és olyankor agresszív vagyok, de itt még nem volt balhém.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

Másik intézetbe fogok kerülni, oda ahonnan jöttem. Szeretném betartani a szabályokat és új életet kezdeni. A rendszerből kikerülés után utógondozott szeretnék lenni. Lakás, munka, család és sport. Ezek azok, amikkel foglalkozni akarok. Hentesnek akarok tanulni, tapasztalat alapján választottam ezt a szakmát. Az előző intézetemben volt disznóölés, nagyon bejött. Németül is akarok majd tanulni és kimenni Ausztriába. Meg visszamenni a régi focicsapatomhoz.

III./2. (7 hónapja van az intézetben, erősen dadog)

12. Hány éves?

14.

13. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Anyával és a mamával is jó a viszonyom, viszont apám börtönben van. 12 féltestvérem van, de 3 meghalt, szeretem őket.

14. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Jó a kapcsolatom a családommal, tartjuk a kapcsolatot. Hetente 1-szer beszélek velük, többet is, mint 5 percet.

15. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

Jó volt, amikor felvehettem a családommal végre a kapcsolatot, a tudakozót hívtam fel, hogy megtudjam a számukat, mert előtte nem beszéltünk. De a családom örömmel fogadott.

Szomorú voltam, amikor vissza kellett térnem az intézetben.

16. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Mindenkivel jó a kapcsolatom. Van, akivel a jobb a kapcsolatom, mint mással és van, aki nagyon el van tévedve, úgy beszél, ahogy nem kellene.

17. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

Kint nem voltam jó tanuló, nem szerettem se tanulni, se a tanáraimat.

18. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

3-as,4-es, 5-ös jegyeim voltak. Nem tanulok szívesen. De a környezetismeret és a történelem a kedvencem.

19. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Jó a kapcsolatom mindenkivel, van, akivel jobb. Megvan az a személy, akihez a problémáimmal fordulni szoktam.

20. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

Sportolni szeretek.

21. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

A verekedés nem gyakori, csak maximum egy-két ütés.

22. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

Szeretném előbb elvégezni a 8 általánost, aztán asztalosnak tanulni. Elhelyezkedni, pénzt keresni, éldégni. 14 éve a rendszerben vagyok, nem a pénz, a boldogság érdekel. Sokszor gondolkodom el a jövőmön, a visszailleszkedésemen. Tudom, hogy a génjeimben van a bűnözés. Láttam már, hogy volt, aki visszakerült ide, mert nem becsülte meg magát a kinti életben. Én nem akarok így járni.

23. Hány éves?

17.

24. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Apámmal nem tartom a kapcsolatot. Amíg tartottam jó volt, de egyszer megvert, azóta nem beszélünk. Anyuval szoktam inkább beszélni. 2 testvérem kint van külföldön, jó a viszonyom velük, de nem tartjuk a kapcsolatot.

25. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Csak édesanyámmal szoktam beszélni.

26. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

Jó volt, amikor a testvéreimmel otthon voltam. De ott volt a részeg apám is, aki anyámat és engem is megvert.

27. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Egész jól kijövök velük, csak a csoporttitkárral nem, mert ő agresszív.

28. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

Szerettem kint is iskolába járni, bár nem tanulni jártam oda.

29. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

Itt 4-es, 5-ös tanuló vagyok. A matek a kedvencem.

30. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Jó a kapcsolatom velük. Van, akihez jobban is kötődöm, mint máshoz.

31. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

Sporttal, fekvőtámasszal, olvasással, például meséket, a Ludas Matyit.

32. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Főleg a csoporttitkárra, róla meg átragad a többiekre is.

33. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

Dolgozni akarok, állatgondozó akarok lenni.

III./4.

1. Hány éves?

14.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!
A szüleim elváltak. 3 testvérem van. Nem tartom a családommal a kapcsolatot. De örültem neki, amikor felhívtak. Májusban lesz ennek 2 éve. Amikor bekerültem, utána az első két hétben kerestek, utána semmi.
3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?
Nem tartom velük a kapcsolatot.
4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?
Amikor nyáron elutaztam Pestre és Nyíregyházára is.
5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!
Nekem nem mernek beszólni, így jól kijövünk.
6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!
Nem szerettem az iskolát.
7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?
5. osztályos vagyok. 9-es lennék, de sok volt a hiányzásom. 3,5-ös átlagom volt ebben a hónapban, mert nem figyeltem oda. Előtte 4,25-ös volt. Igyekszem változni. A matekot régen szerettem, most már inkább a magyart.
8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!
Csak egy nevelő van, akit jobban szeretek. Az egyikük mindig megért. Eleinte visszahúzódom voltam, de pár hét után megszerettem. Most már szívesen fordulok hozzá ha gondom van.
9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!
Focival és zenehallgatással.
10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?
Előfordul ütés, verekedés, a csúnya szavak gyakoriak. De nekem nem szólnak be. Csak néha használják a köszönöm és kérem szavakat, ez idegesítő.
11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!
Ki akarom hozni a hűgomat az intézetből. De majd minden jön magától, nincsenek konkrét terveim. Tanulni szeretnék, hogy ne legyek csöves, olyat már sokat láttam.

III./5. (Nem válaszol, csak vállát vonogatja, nevetgél)

1. Hány éves?
14.
2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!
Jó.
3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?
Jól.
4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

Nincs ilyen.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Kellett idő az összecsiszolódásra. Mindenkit bírok. Jó a viszony.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

Nem jártam be.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

4-es,5-ös jegyeim vannak. Mindegyiküket egyformán szeretem. Nincs kedvenc pedagógusom.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Mindegyiküket egyformán szeretem.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

Csocsó, foci, TV, gépezés.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

A szavakból gyakran lesz ütés, abból verekedés.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

Szakács leszek.

III./6.

1. Hány éves?

18 leszek.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Anyával mindig jó volt a viszonyom. Apával néha veszekedtünk. 8 testvérem van, 2-t szeretek, a többieket annyira nem.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Februárban is utazom hozzájuk.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

Tanulmányi versenyen II. helyet értem el. Főleg logikai kérdések voltak, szövegértési kérdések.

Rossz volt, hogy régen apám vert. De ma már jól élem meg, ez kellett ahhoz, hogy jó ember legyek.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Jó a kapcsolatom a fiúkkal.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

Nem voltam jó tanuló.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

10. osztályos vagyok, szín 5-ös. Az eszemmel nincs gond, csak a viselkedésemmel.
8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!
Nincs olyan, akivel rosszban lennék.
9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!
Szívesen gépezek, főzök és rajzolok.
10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?
A verés inkább, a verekedés nem.
11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!
Szeretném a két kistestvéremet kihozni az intézetből. Dolgozni és tanulni is akarok.
Először dolgozni, utána tanulni.

III/7.

1. Hány éves?
15.
2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!
A nevelőanyám védőnő, jó a kapcsolatunk, látogatnak is. Apám szerelő, víz,- fűtés,- villanszerelő. De ők csak a nevelőszüleim.
2 testvérem van, a nővéremmel rosszabb a kapcsolatam, mint a fiútestvéremmel.
3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?
2 hónapja lakom itt, 1-szer látogattak meg, de telefonon többször is kerestek.
4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?
Boldog voltam, amikor a családommal voltam, szerencsés voltam, hogy odakerülhettem. Viszont amikor csúfoltak, lenéztek, rossz szemmel néztek rám, rosszul éreztem magam.
5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!
Megtaláltam velük a közös hangot.
6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!
A 8. osztályt újra kellett járnom. Kint jobban szerettem iskolába járni, mint itt. Ott volt csengő, szabadabb voltam. Akkor mentem ki cigizni, amikor akartam.
7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?
Változó jegyeim voltak. 4-es és 5-ös is. Szívesen tanulnék zenét.
8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!
Jól kijövök mindenkivel.
9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!
Olvasással (kutyás, horror, tragédiás, balesetes, drogos), TV nézéssel.
10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?
Voltak kisebb konfliktusok, de megtaláltuk a közös hangot. Nehéz volt, nem bíznak meg bennem. Jellemző az ütés, verés, verekedés, csicskáztatás.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

Rendőr szeretnék lenni, hogy szolgáljak másokat és védjem őket.

8. melléklet

3. számú csoport nevelője

1. Mi a fő profilja az Ön csoportjának?

A csoport a pszichés problémával küzdő gyermekeket fogadja be.

2. Mennyire tekintik Önt a fiatalok példaképüknek?

Úgy gondolom, hogy felnéznek rám és példaképüknek tekintenek. Szívesen fordulnak hozzám a problémájukkal, amiket én igyekszem a tőlem telhető legjobb módon megoldani.

3. Mennyire alakul ki bizalmas viszony Ön és a fiatalok között? Gyakran fordulnak Önhöz segítségért, tanácsért?

Ez növendék és nevelőfüggő is egyben, hogy a fiatalok kiben bíznak meg és milyen szinten. Ők - sok tapasztalattal a hátuk mögött a felnőttekkel kapcsolatban - nem könnyen bíznak meg egy nevelőben.

4. Hogyan jelenik meg a fiatalok körében az agresszió?

Egymással szemben gyakran agresszívak, illetve néhány esetben előfordul autoagresszivitás is.

5. Milyen eszközei vannak az agresszió csökkentésére?

Folyamatos elfoglaltságot biztosítunk számukra a feszes napirenddel és igyekszünk sok lehetőséget teremteni a sportolásra is.

6. Milyen tényezők állnak a fiatalok agresszivitása mögött?

Fiatalkorú fiúkról beszélünk, akik egy csoportba, egy intézménybe vannak bezárva. Ez elég erős frusztráció forrása lehet, amely sok esetben agressziót szül.

7. Hogyan lehet a fiatalok konfliktusmegoldó-képességét fejleszteni?

Ahhoz, hogy a fiatalok rendelkezzenek ilyen képességgel, nekünk nevelőknek is sokat kell erről a témáról beszélgetnünk. Gyakran tartunk tapasztalatátadó értekezleteket, továbbképzéseket, speciális tréningeket. A fiúknak pedig van lehetőségük arra, hogy az otthon pszichológusainak segítségét kérjék.

8. Milyen eszközei vannak a javító-nevelés megvalósítására?

Elsősorban a példamutatással sikerül őket a jó útra terelnünk. Gyakran ülnek le a nevelők beszélgetni a csoportjukkal különböző hétköznapi témákról, emellett egy témajegyzék is a rendelkezésünkre áll, amelynek tartalma heti csoportfoglalkozásokra lett megtervezve. Igyekszünk a kapcsolataikat erősíteni, szociális készségüket fejleszteni. Ehhez társul az is, hogy próbáljuk a családi rendszerüket kiépíteni.

9. Hogyan motiválhatóak a fiatalok a tanulásra?

Elég nehezen. Többnyire azért tanulnak, mert a napirendjük miatt kötelezve vannak rá.

10. Milyen foglalkozások valósulnak meg az Ön csoportjában?

Elég sok foglalkozás közül választhatnak. Például van sport-, kézműves-, és teológiafoglalkozás, használhatják az internetet és a könyvtárat. Emellett, amikor lehetőségünk adódik rá, elmegyünk kirándulni, színházba vagy strandra.

11. Milyen lehetőségeit látja az intézet utáni életútnak?

Sajnos a tapasztalatok alapján azt kell mondanom, hogy a legtöbb növendék, az otthonból kikerülve nem tudja megállni a helyét a kinti életben. De azon dolgozunk, hogy az intézetből kikerülve mindegyikük megállja a helyét a világban.

12. Hogyan valósul meg a fiatalok reszocializációja?

Az otthonon belül arra törekszünk, hogy a fiatalok egy tipikus családmoddal lássanak maguk előtt. Tehát a csoportokban minden esetben női és férfi nevelő is dolgozik, akiknek a feladatuk az anya-, és az apamodell megjelenítése. Az ő tevékenységeikből sajátíthatják el a fiatalok a tipikus női és férfi feladatokat, ezáltal megtanulva az önellátást.

9. melléklet

IV./1.

1. Hány éves?

18 leszek februárban.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Édesanyám hajléktalan, 12 osztályt végzett el. Édesapám 8 osztályt és ő jelenleg börtönben van. Egyikőjükkel sincs kapcsolat. 5 testvérem van, de velük sincs kapcsolat.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Nem tartom velük.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

Semmilyen pozitívról nem emlékszem. Szomorú voltam, amikor a szüleim elváltak.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Jól kijövünk a srácokkal.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!
Kint az 5 osztály végeztem el. Szerettem iskolába járni, a matekot nagyon. Minden tanárt kedveltem. De nem voltak jó jegyeim.
7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?
Itt magántanuló vagyok, 7. osztályos. Itt jobbak a jegyeim, 4-5-ös.
Van olyan tanár, akit jobban szeretek. Ő engedékenyebb.
8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!
Jó és rossz is a viszonyom, kivel ilyen, kivel olyan. Nincs kedvenc nevelőm. Nincs problémám azzal, ha hozzájuk kell fordulnom.
Van példaképem, ő olyan nevelő, hogy arra tanít, amit nem tudok.
9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!
Csocsó, TV. Felkelek, reggelizek, iskolába megyek, feljövünk a csoportba, TV-t nézünk, aztán ebéd van és pihenő. 3-5-ig tanulószoba, majd vacsora, fürdés, TV nézés és takarodó.
10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?
Verekedés nem. Csak keckeckedés van. De velem nem csinálják, én bemegyek a szobámba.
11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!
1 év 7 hónapot kellett volna itt töltenem, ebből 2 hónapot voltam csak itt, a többit szökésben. Tanulni akarok kint, asztalosnak. Kint szabadabb leszek, a magam sorsát kell majd irányítanom.

IV./2.

1. Hány éves?
16.
2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!
Mit mondjak? Nincs családom. Anyám kiskoromban elhagyott, édesapám pedig meghalt.
3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?
Az egyik bátyámmal tartom csak.
4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?
Szerettem apámmal a kocsmába járni és billiárdozni. Rossz esemény volt, amikor ő meghalt.
5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!
Itt nincsenek baráti kapcsolatok, csak érdekből.
6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

1-2-es jegyeim voltak. Sokat verekedtem vagy be sem jártam. Lusta voltam, nem érdekelt a tanulás. Már másként gondolom.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanulásához való viszonya, ha igen, mi állt ennek a háttérében?
4-5-ös jegyeim vannak. Szeretem a tanárait, jól tanítanak. Van kedvenc tanárom is. Régen az informatika órát szerettem, de itt nincs ilyen óra.
8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!
Könnyen megtaláltam velük a közös hangot, jól kijövök velük. Van, akit jobban szeretek, mint a többi nevelőt, hozzá szívesebben is fordulok. Példaképem viszont nem ő, hanem egy másik gyerek, aki már szabadult innen. Ő rendesen tanult, csoporttitkár volt és jól is viselkedett.
9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!
Számítógépezéssel, biciklizéssel, de ezt itt nem lehet.
10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?
Sok az agresszió, verekedés is sokszor van belőle. Időnként én is beszállok. De a büntetés vissza szokott tartani.
11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!
9 hónapja vagyok itt, 2 év van még belőle vissza. Haza akarok menni a nagyszüleimhez. Tanulni is szeretnék, számítástechnikát vagy autószerelőnek. Be fogom osztani azt a pénzt, amit most elraknak nekem.

IV./3.

1. Hány éves?
14.
2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!
Apámat nem ismerem. Anyámmal jó a viszonyom. Gyakran tartjuk is a kapcsolatot. 2 testvérem van, az egyikük itt van. Aki kint van az anyámmal, vele nem tartom a kapcsolatot.
3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?
Anyámmal tartom a kapcsolatot. A testvérem itt van.
4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?
Pozitív esemény nincs, a másik, meg amikor ide bekerültem.
5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!
Jó. Van, akit megvertem, mert erősködött, ez máskor is elő szokott fordulni. Amikor unatkozom, akkor is szoktam verekedni, ha unatkozom, de azért büntetést kapok, így leszoktam róla.
6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanulásához fűződő viszonyáról!
Eljártam, de nem tanultam. Az egyik tanáromnak nekimentem, mert el akarta venni a telefonomat. Ezért vagyok itt.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a háttérében?
Itt könnyebb az iskola. 4-5-ös jegyeim vannak. Van kedvenc tanárom, ő jó fej. Kedvenc órám a matek és a tesi.
8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!
Jó. Mindenkit szeretek. Hasonlítani nem szeretnék egyikre sem, de van példaképem. Ő jófej és el lehet beszélgetni vele.
9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!
TV-vel, focival, csocsóval.
10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?
Minden nap van konfliktus. De nem érdekkel, hogy ezeket kikerüljem, ha kötekednek velem, nem hagyom magam. Így marad meg a helyem a piramisban. A pozícióért meg kell küzdeni, nincs mese.
11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!
6 hónapja vagyok itt. Még 1,5-em van itt. Aztán hazamegyek. Nem akarok szakmát csinálni. Nem tudom, miből fogok megélni, majd hozza a sors.

IV/4.

1. Hány éves?
14.
2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!
Anyámmal rossz a viszonyom, kint is és itt bent is az.
A vérszerinti apám meghalt. A nevelőapám bántalmazott és a féltestvéreim is.
Aztán nevelőszülőkhöz kerültem, velük jó a viszonyom, hetente beszélünk.
3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?
Hetente beszélek a nevelőszüleimmel.
4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?
Amikor a nevelőszüleimhez kerültem nagyon örültem neki, mert rossz volt nekem az édesszüleimnél.
5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!
Nehezen illeszkedtem be.
6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!
Nem szerettem a szüleimnél iskolába járni, a nevelőszüleimnél viszont igen, mert tudtam verekedni. A jegyeim 3-as és 5-ös között mozogtak.
7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a háttérében?
Jelenleg 6. osztályos vagyok. 4,35-ös az átlagom. Minden tárgyat szeretek és van kedvenc tanárom is.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!
Szeretem őket, van kedvenc nevelőm. Ő kedvesebb és lehet vele beszélgetni is. De példaképem nincs.
9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!
Focival, csocsóval, udvaron szeretek lenni és bemenni a városba.
10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?
Sokszor. A fiúk gyakran flegmák, ebből jön a balhé. Néha én is benne vagyok.
11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!
3 hónapja vagyok itt a 2 évből. Szeretnék majd visszamenni a nevelőszüleimhez, majd cukrásznak tanulni, mert szoktam segíteni, sütni.

IV/5.

1. Hány éves?
16.
2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!
Apu elvált anyutól. Anyu otthon van, majd szünetbe megyek haza hozzá.
3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?
Folyamatosan tartjuk a kapcsolatot.
4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?
Szeretek otthon lenni, de sajnálom, hogy idáig jutottam.
5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!
Ők illeszkednek hozzám, mert én vagyok a legrégebbi. Vannak gondok, de megoldható.
6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!
Nem szerettem iskolába járni. Ritkán jártam be. Sok gondot csináltam, nem szerettek, mert sokat lógtam. Az ottlétem értékelhetetlen volt.
7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?
Itt jók a jegyeim, 3-as körül. Mindenkivel jól kijövök.
8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!
Nem mindig jöttünk ki jól, elég rég ebben a csoportban vagyok. A csoport nagyon megváltozott, sok a balhé. Én lettem a csoporttitkár. De elvesztettem a bizalmat.
9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!
Facebookkal és telefonnal, amit nemrég vettek el.
10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?
Gyakori az agresszió, hülyeségeken veszekednek.
11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!
1 év 3 hónapja vagyok itt és a tanév végéig maradok.
Aztán utógondozói hálózatba szeretnék kerülni és egy lakásotthonba, ahol 3-an

lesznek és napi 2000 Ft-ot kell beosztanom majd. Szakmát még nem tudom, az elektronika érdekel.

10. melléklet

4. számú csoport nevelője

1. Mi a fő profilja az Ön csoportjának?

Ebben a csoportban magatartási és beilleszkedési problémákkal küzdő, antiszociális fiatalok vannak.

2. Mennyire tekintik Önt a fiatalok példaképüknek?

Változó, hogy mennyire tekintenek példaképüknek. Otthonról hozzák magukkal azt a mintát, amelyet gyakran követnek és ez nem nevezhető pozitív példaképnek. Akinek nincs apja, ő jobban kötődhet a nevelőkhöz. A kötődés határvonala viszont nagyon vékony, hamar probléma lehet belőle. A nevelő ad valamit a fiatalnak, ami után esetleg ő ezt már természetesnek fogja venni, és ha legközelebb nem kap, rosszul süлhet el.

Az arány nagyon elkülöníthető. 30%-ukkal egyáltalán nem lehet kapcsolatot teremteni, 30% anyát, 30% apát keres a nevelőjében.

3. Mennyire alakul ki bizalmas viszony Ön és a fiatalok között? Gyakran fordulnak Önhöz segítségért, tanácsért?

Egyre kevesebb gyermek alakít ki bizalmas viszonyt a nevelőjével. Sok a sérült gyermek, ők általában bizalmatlanabbak is. Nehéz velük bizalmi kapcsolatba kerülni.

Korábban volt olyan fiatal, akinek a szavára jobban adni lehetett. Vagy adott esetben nem dobta fel a többieket, de információt mégis szolgáltatott, hogy azért az ártatlanok ne bűnhődjenek. De már nincs olyan felnőtt, akit mindenbe beavatnak. Ellenfélként kezelik a nevelőiket, állandó a felnőtt és a gyerekek közötti ellentét. Van olyan, aki csak hónapokig marad, vele nem is lehet ennyi idő alatt mélyebb kapcsolatot kialakítani.

4. Hogyan jelenik meg a fiatalok körében az agresszió?

A fiatalok 30%-a csak agressziót lát maga előtt példaként, így nem meglepő, ha ezt látjuk visszatükröződni. A speciális gyermekotthonokban hasonló hierarchia sorrend érvényesül, mint a börtönökben. A nagy nem mindig segíti a kisebbet, csak akkor védi be, ha ő ezért cserébe ad valamit, ennek viszont mindig nagy ára van.

5. Milyen eszközei vannak az agresszió csökkentésére?

A nevelő eszköztára kifogyhatatlan, de 90%-uknál a rendszeres dohányzással csökkenthető, emellett gyakran alkalmaznunk kell fegyelmezést is, vagy különböző megvonásokat.

Nem szeretem a büntetés szót, el is törölném ilyen területen. Inkább jutalmat adnék, megerősítésként. Ha valami rosszat csinál, a jutalmát játssza el, így erre koncentrálni fog. Gondolok itt plusz kimenőre, vagy cigire.

6. Milyen tényezők állnak a fiatalok agresszivitása mögött?

Sokszor előfordul, hogy feszült a légkör, például szünetben. Ennek a feszült légkörnek sok oka van, például a honvágy, a család hiánya.

7. Hogyan lehet a fiatalok konfliktusmegoldó-képességét fejleszteni?

A pszichológusok csoportterápiákat tartanak. Délután 3-4-ig kötelező tanóra van, ezután pedig irányított beszélgetés következik. Péntekenként csoportértékelést tartunk, illetve havonta is van külön értékelés, ebben megbeszéljük minden fiatal magatartását, tanulmányi eredményét, önkiszolgálásának mértékét, jutalmait, büntetéseit.

Minden hónapban kapnak 5200 Ft zsebpénzt, emellett 1355 Ft adható jó magatartás vagy tanulmányi eredmény esetén. Emellett lehetőségük van csoportos kimenőn is részt venni.

8. Milyen eszközei vannak a javító-nevelés megvalósítására?

A fiatalok minden esetben bekerülésükkor aláírnak egy pedagógiai szerződést, amellyel elfogadják az intézmény szabályzatát.

Nyomatékosítani kell bennük, hogy minden egyéni tett után járó büntetés vagy jutalom érinteni fogja a csoportot is. Jó magaviselet és tanulmány esetén plusz zsebpénz vagy plusz programokon való részvétel lehetséges, például sportversenyeken, Ki mit tud?-okon. Ezekkel igyekszünk le is kötni őket.

A gyermek büntetésként ital és ételelvonással nem büntethető, de magatartásuk sporttal és a megfelelő kapcsolattartással szabályozható.

A dühöngőt ritkán használjuk, ehhez szükség van orvosi vizsgálatra és igazgatói engedélyre is.

Van egy úgynevezett nevelési felügyelet, amely 30 napra kérhető gyámhivatali engedéllyel, ezalatt a gyermek kamerás megfigyelés alatt van és a szükséges ellátást is megkapja. Ritkán alkalmazzuk, csak erős indokkal alátámasztva kérvényezzük.

9. Hogyan motiválhatóak a fiatalok a tanulásra?

Sporttal, telefon használatával, internet-hozzáféréssel. Sok esetben a fizikai lefárasztásuk is alkalmas erre, könnyebben kezelhetőek. Illetve ha unatkoznak, akkor gyakoriak a magatartási problémák.

10. Milyen foglalkozások valósulnak meg az Ön csoportjában?

Hittan, kamasz-party, meditációs szakkör, labdarúgás, pinpong bajnokság, vers-, és prózamondó versenyek, Ki mit tud?-ok, kézműves és fazekas szakkörök, könyvklubbok, hagyományok felelevenítése, mikulásozás, karácsonyi ünnepély.

11. Milyen lehetőségeit látja az intézet utáni életútnak?

4 év alatt csak 3-4 fiú tanult ki egy szakmát. 18 éves korukig, ha nem fejezik be a tanulmányaikat, akkor „elsikkadnak”. A visszailleszkedés sikerének méréséhez egy mércére vagy állandó visszajelzésre lenne szükség és arra, hogy egy egységes adatbázis jöjjön létre. Csak fél információk jutnak ide vissza hozzánk, de sajnos ritka az, ha valaki egyenesbe kerül.

12. Hogyan valósul meg a fiatalok reszocializációja?

A csoportok lakóotthonokban vannak elhelyezve, ahol konyha van, televízió és minden olyan, mint egy rendes lakásban. A nevelők az anya-apa modellt képviselik olyan gyermekek között, akik keresik a szerepüket az életben.

Némely gyermek olyan életúttal rendelkezik, amelyet nem lehet 2 év alatt helyrehozni. Olyan sérülésekkel találkozunk, amelyek után már nehezen bíznak meg a felnőttekben. Nekünk mégis így kell megpróbálni elnyerni a bizalmukat.

11. melléklet

V/1.

1. Hány éves?

15.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

5 testvérem van. Édesanyámmal és édesapámmal is jó a viszonyom.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Hetente beszélünk telefonon.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

Akkor voltam a legboldogabb, amikor a testvéremnek kisbabája született. Szomorú dolog nem volt az életemben, talán az, amikor a rendőrségi ügyeim voltak.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Vannak összezörrenések, de nem foglalkozom velük. El vagyok a csoportomban.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

Kint jó jegyeim voltak, 3-5-ös. De nem sokat jártam órára és háromszor jártam az 5. osztályt.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

4-es jegyeim vannak és 5-ösök. Nincs kedvenc tanárom és órám se.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Van, akit nem bírok.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

Telefon, TV, facebook, zenehallgatás.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Minden nap előfordul az ütlegetés, de verekedés nem.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

1,5 évem van még itt, utána visszakerülök a régi intézetembe. Ha nagykorú leszek, szeretnék majd egy házat és magamhoz venni a két kisebb testvéremet.

V/2.

1. Hány éves?

14.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Édesanyám börtönben van. A két kistestvérem nevelőszülőknél. Apámról nem tudok semmit.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Anyámmal minden szombaton és vasárnap beszélek telefonon.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

Nincs ilyen.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Jó. Van, akit nehezen viselek el, de mindenkivel jól kijövök.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

Kint 3-4-es tanuló voltam. A matekot szerettem nagyon és kedvenc tanárom is volt, a matektanár.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

Itt 4-es, 5-ös jegyeim vannak. Itt is a matek a kedvenc tárgyam és a kedvenc tanárom is a matektanár. Az ő kedvéért jobban is tanulok.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Jól kijövök velük. De ha valami problémám adódik, inkább magam oldom meg.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

Focizok, pinpongozok.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Gyakori a piszkálódás és a verekedés is.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

1 év 6 hónapom van még itt, így nem terveztem még semmit.

V/3.

1. Hány éves?

17.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Édesanyámmal havonta tartom a kapcsolatot, jóba vagyunk. Apámmal nem tartom egyáltalán a kapcsolatot. 5 testvérem van, velük is jóban vagyok.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Édesanyámmal és a testvéreimmel tartom a kapcsolatot.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

Nincs olyan dolog, ami miatt boldog voltam. Szomorú pedig akkor, amikor ide bekerültem.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Jól megvagyunk, bár vannak súrlódások.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

Kint a 9. osztályt végeztem el, 2-es jegyekkel. Nem volt semmilyen viszonyom a tanárokkal, csak bementem és elvoltam ott.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

Itt jobbak a jegyeim. Van olyan, akit jobban bírok, mert ő engedékenyebb. De kedvenc tantárgyam az nincs.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Néha így néha úgy. Nem volt könnyű a beilleszkedésem, de inkább hozzám illeszkednek.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

Focizni szeretek.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Naponta van verekedés, vagy kisebb ütések. De a nevelők nem tudnak olyan erejű büntetést adni, ami meghatna.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

Még nem tudom.

V/4.

1. Hány éves?

17.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Édesanyám és édesapám is halott. 3 testvérem van.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

A testvéreimmel rendszeresen beszélek.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

A mostani szilveszter volt a legjobb élményem eddig. Nagyon berúgtunk a testvéreimmel és petárdáztunk is.

A legrosszabb élményem, amikor a szüleim meghaltak.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Magányos farkas vagyok, nem igazán szeretek közösségben lenni. Így összezörrenések sincsenek. Nemsokára megyek a bíróságra, így nem lehet balhém.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

3-as tanuló voltam. De lusta is. Volt kedvenc tanárom, azok, akik a készségtárgyakat tanították.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

Sokkal jobb.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Jól kijövök velük. Minden szabályukat betartom, így a beilleszkedésem sem volt vészes.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

Olvasással (Bruce Lee élete). alvással és sporttal.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Visszafolytom az agressziót, nem éri meg.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

Rendőrszeretnék lenni.

V/6.

1. Hány éves?

18 leszek.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Mostohaanyám van. De ő jófej és rendes. A vérszerintivel nem tartom a kapcsolatot.

Apámmal tartom és ő is jó fej. 3 testvérem van.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Szinte minden szünetben otthon vagyok, ahogy most is. Minden héten hívnak és gépen is szoktunk beszélni.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

Szeretek otthon lenni és itt nem.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Semleges.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

10.-ig jártam kint az iskolát, 3-4-es tanuló voltam. A töri tanáromat nagyon bírtam.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

4-es, 5-ös tanuló vagyok és itt is rendeselek a tanárain.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Jó. Van, akit jobban bírok, mint a többieket. Utáltam itt lenni, de már elviselem.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

Foci, pinpong, TV (Éjjel nappal Budapest, Dél királynője).

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Én nem vagyok agresszív. Csitítom a többieket és hallgatnak is rám.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

Odaköltözök édesapámhoz, ő beiskoláztat majd. Pék-cukrász szeretnék lenni. A tesómmal fogom ezt tanulni, aki most fog majd ballagni.

V/7.

1. Hány éves?

16.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Édesanyám rendes asszony, jól főz és jól ki is jövünk. Apám nincs. 2 testvérem van, akikkel szintén jó a kapcsolat. 1 és 8 évesek.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Hetente beszélünk telefonon és amikor lehet, hazamegyek hozzájuk.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

A mostani szilveszter volt a legjobb élményem, de nem szívesen jöttem ide vissza.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Nem jövünk ki jól. Gyakran csúfolnak. Ezt én rosszul viselem. Sokszor nekikmegyek. Gondoltam már rá, hogy nem kellene, de egyszerűen nem megy.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

Mindig bentlakásos iskolába jártam. 4-es 5-ös tanul voltam. A kedvenc tárgyam a magyar volt.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

4-es jegyeim vannak és 5-ösök.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Jól kijövök velük, van, akit jobban is bírok, órá anyaként tekintek.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

Gondolkodással, arról, hogy milyen volt otthon és hogy mit csináljak majd, ha hazamegyek.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Az ütések mindennaposak. Engem is sokszor felidegesítenek, ezért gyakran bele is keveredem. A büntetés néha visszatart.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

Anyuval leszek. Kamionos leszek. ha az nem sikerül, akkor szakács.

12. melléklet

5. számú csoport nevelője

1. Mi a fő profilja az Ön csoportjának?

A csoport a pszichés problémával küzdő gyermekeket fogadja be.

2. Mennyire tekintik Önt a fiatalok példaképüknek?

Nem gondolom, hogy ezek a fiúk a nevelőikben megbíznának vagy példaképként tekintenének rájuk. De jó viszonyban vagyok velük.

3. Mennyire alakul ki bizalmas viszony Ön és a fiatalok között? Gyakran fordulnak Önhöz segítségért, tanácsért?

Ez nagyon változó, gyermekfüggő.

4. Hogyan jelenik meg a fiatalok körében az agresszió?

Gyakran egymással szemben agresszívak, de van, aki figyelemfelkeltésként autoagresszív is.

5. Milyen eszközei vannak az agresszió csökkentésére?

Fontos, hogy már az elején elkapjam a történeteket és leültessem őket, ezeket megbeszélni.

6. Milyen tényezők állnak a fiatalok agresszivitása mögött?

Bezártság, honvágy, frusztráció.

7. Hogyan lehet a fiatalok konfliktusmegoldó-képességét fejleszteni?

A fiúknak van lehetőségük a pszichológusokkal beszélgetni és emellett csoportfoglalkozások is vannak.

8. Milyen eszközei vannak a javító-nevelés megvalósítására?

A példamutatás a legfontosabb, az, hogy mit látnak maguk előtt ebben a pár évben, amíg itt élnek.

9. Hogyan motiválhatóak a fiatalok a tanulásra?

Változó. Van, akit semmivel nem lehet, van, akit a szerepléssel.

10. Milyen foglalkozások valósulnak meg az Ön csoportjában?

Hasonlók, mint a többi csoportban. Tanórák, sporttevékenységek, rendezvények. A fiúk mindenbe be vannak vonva, amibe csak lehetséges.

11. Milyen lehetőségeit látja az intézet utáni életútnak?

Egy helyi kimutatás alapján 60%-uk maradt talpon a kinti élet során.

12. Hogyan valósul meg a fiatalok reszocializációja?

Családmodellt látnak maguk előtt. Önellátásra neveljük őket.

13. melléklet

VI/1.

1. Hány éves?

14.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Édesanyámmal régen nem beszéltem már, november előtt utoljára. Apám meghalt. 6-an vagyunk testvérek.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Sehogyan.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

A legjobb élményem az volt, amikor még otthon voltam és nem szeretek itt lenni.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Nem túl jó.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

Kint az 5. osztályt fejeztem be. 2-es, 3-as tanuló voltam. Nem volt se kedvenc tanárom, se tantárgyam.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

4-es, 5-ös.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Jó a viszonyom, az elején megtaláltuk a közös hangot.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

TV, pinpong.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Állandóan verekednek, kötekednek. Ha kihoznak a sodromból én is az leszek.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

Szeptemberig leszek itt, utána valamelyik bátyámhoz megyek. Még nem tudom, akarok-e szakmát tanulni.

VI/2.

1. Hány éves?

16.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Édesanyám dolgozik és most végzi esti iskolában a 7. és 8. osztályt. Jó a kapcsolatunk.

Édesapámmal is jó, ő is iskolába jár édesanyámmal. 5 testvérem van.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Hetente beszélünk.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

Nincs olyan dolog, se jó, se rossz, amire szívesen emlékszem vissza.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Jó, de van, akit nem bírok, mert állandóan odajön hozzám.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

Kint a 6. osztályt fejeztem be. 2-4-es tanuló voltam. A készségtárgyakat szerettem, azokból mindig jó voltam. A tanáraimmal is jóban voltam.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

Itt november óta járok iskolába. Jól alakul. Van kedvenc tanárom, ő nagyon kedves.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Van, akihez szívesebben fordulok, ő megértőbb.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

TV, gondolkodás, vagy egyszerűen csak nézek ki a fejből.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Nem tudom.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

1,5 évem van még itt. Nem tudom mik a terveim utána. Lerakom a 10. osztályt, hogy lehessen fegyverengedélyem.

VI/3.

1. Hány éves?

16,5.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Édesanyámnak 13 éves korában egy vonat levágta a lábát. Ő duplaamputált. Így segéylekből élünk. Kiskoromban jól megvoltunk, utána ez elveszett. Most csak eltűnjük egymást. Édesapám születésem előtt meghalt. 1 nővérem van, akivel jó a kapcsolat.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Tartom velük a kapcsolatot. Naponta beszélünk telefonon. Próbáljuk helyrehozni anyámmal a régi kapcsolatunkat, jó lenne, ha sikerülne. Jelenleg nem úgy néz ki, de igyekszünk.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

A legjobb élményem az volt, mikor édesanyám eljött a küzdősport-versenyemre. Szomorú akkor voltam, amikor a nővérem 14 évesen férjéhez ment, így én hátrányba szorultam. De próbáltam alkalmazkodni.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Magányos farkas vagyok, nem igazán szeretek közösségekben lenni. Így összezörrenések sincsenek. Nemsokára megyek a bíróságra, így nem lehet balhém.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

Befejeztem a 9. osztályt. De rászoktam a kábítószerre, füre, speedre, extasy-ra, lőttem is magam. 7.-ben megbuktam, ezt újra is jártam, de közben kicsináltam a tanárait. Azt mondták, hogy ha még egy évet maradok, akkor felmond az egész tanári kar.

A barátnőm édesanyja meghalt. Ha ő 18 lesz, akkor megkapja az anyja után a biztosítási pénzt. Ezt én be akarom forgatni. Én vagyok a férfi, az én dolgom, hogy a pénzt kezeljem. Az apja autószerelő. Úgy tervezem, hogy a pénzen veszünk használt autókat, azt az apja kikalapálja és így el tudjuk ani jó pénzért. Mint férfi én vagyok a családfenntartó.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?

9.osztályos vagyok, bejárok, mert muszáj, a jegyeim elég jók.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Nem szeretnek, mert hanyag vagyok. 1 van, akiben megbízom. Ő meglátja bennem a jót, akkor is, ha rossz vagyok.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

Itt semmivel.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Állandóan ölik egymást. Ők nem félnek a büntetéstől, csak én.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

Én szeretnék a legjobb fiú lenni. Elveszem a „feleségemet” törvényesen is. Ő 2 év múlva érettségizik. Közgazdász lesz. Mehet bankba dolgozni, ott 400.000-et simán megkeres egy hónapban. A jogsit is le akarom rakni.

VI/4.

1. Hány éves?

15.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Édesanyám a csirkefeldolgozóban dolgozik, jó a kapcsolatom vele. Apámról nem tudok semmit, börtönben van. 5-en vagyunk testvérek.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Hetente beszélünk.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

Nem történt boldog dolog az életemben. Szomorú voltam, hogy a karácsonyi szünetre nem mehettem haza.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Jól kijövünk, bár nehezen találtuk meg a közös hangot. 4 hónapja vagyok még csak itt.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

A 6. osztályt végeztem el, 2-es tanuló voltam. Büszke vagyok rá, tőlem ez nagy teljesítmény.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a háttérében?

7.-es vagyok. 4,2-es az átlagom. De ez nem tudom mit jelent.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Jó a viszonyom velük.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

TV nézéssel.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Néha napján. Van, amikor összeugrunk, van, amikor verekszünk.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

1 vagy 2 évet leszek még itt. Aztán visszamegyek a régi otthonomba. Ott még lehúzik 2 évet és hazamegyek anyához. Karbantartó szeretnék lenni.

VI/5.

1. Hány éves?

14 múltam.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!
Édesanyám takarítónő. Jó vele a kapcsolatom. Minden nap beszélünk. Édesapámmal is, ő alkalmi munkás.
3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?
Mindig kapok csomagot.
4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?
Szerettem otthon lenni, mindig mentem apuval oda, ahol éppen dolgozott. De a szomorú dologról nem szeretnék beszélni.
5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!
Tökéletes. Csak egyvel nem, ő csúnyán beszél a nevelőkkel.
6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!
4. osztályt fejeztem be. Jó tanuló voltam, a magatartásom volt rossz. Sokszor rúgtak ki az iskolából.
7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a hátterében?
Itt 4-es, 5-ös jegyeim vannak. Itt könnyű tanulni. A legtöbb iskola meghaladta a szintemet. Itt sem tudnak újat mutatni. Van egy partnerem és vele tanulunk, párban, segítünk egymásnak. Őt nagyon csipázom. Először összeverekedtünk, aztán ki is békültünk. Rá bármikor számíthatok. Jó, hogy itt van.
8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!
Ki lehet jönni velük. Csak egyvel nehezebb, ő szigorúbb.
9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!
Olvasással (Bruce Lee élete). alvással és sporttal.
10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?
Persze. Mivel be vagyunk ide zárva. Egymás pofáját nézzük folyamatosan. Az idegrendszerünk nem bírja, a feszültség zavaró.
11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!
2 hónapja, 1 hete és 5 napja vagyok itt. 10 hónapom van még hátra. Kimegyek és jól berúgok. A 8. osztályt mindenképpen befejezem. Autószerelő szeretnék lenni vagy szakács.

VI/6.

1. Hány éves?

14.

2. Mutassa be családját, édesanyjához és édesapjához, testvéreihez fűződő kapcsolatát!

Anyám és apám is elhagytak. 1 éves voltam csak. Azóta a nagymamám nevelt.

3. Hogyan alakul a kapcsolata a családjával, mióta az otthonban lakik?

Voltam otthon.

4. Beszéljen az életéről: Melyek azok az események az életében, amelyeket a legfontosabbnak tart?

Boldog dolog nem történt velem, a szomorúról meg nem szeretnék beszélni.

5. Milyen a társaihoz fűződő viszonya az otthonban? Beszéljen a beilleszkedéséről, a bekerülése óta kialakult baráti kapcsolatairól!

Senki nem jön ki senkivel.

6. Beszéljen az eddigi iskolai teljesítményéről, tanulmányairól, tanárokhoz és a tanuláshoz fűződő viszonyáról!

5.-ben megbuktam.

7. Beszéljen a gyermekotthonban folytatott tanulmányairól! Változott-e esetleg a tanuláshoz való viszonya, ha igen, mi állt ennek a háttérében?

5.-et járom újra. Nem tudom a jegyeimet.

8. Beszéljen a nevelőkhöz, pedagógusokhoz fűződő viszonyáról!

Jó, mindenkit ugyanúgy kedvelek.

9. Mivel tölti szívesen az idejét? Mutassa be egy napját!

Pinpogozással, voltam versenyen is Pesten, 4. lettem.

10. Jellemző-e a jelenlegi környezetében élő fiatalokra az agresszió?

Nem tudom, 3 hónapja vagyok még csak itt.

11. Beszéljen a jövőbeli terveiről az otthon elhagyása után!

Megyek vissza a régi intézetembe.

14. melléklet

6. számú csoport nevelője

1. Mi a fő profilja az Ön csoportjának?

A csoport a pszichés problémával küzdő gyermekekkel foglalkozik.

2. Mennyire tekintik Önt a fiatalok példaképüknek?

Úgy gondolom, ez személyiségfüggő. Ezek a gyermekek nagyon bizalmatlanok a felnőttekkel szemben, ezért csak remélem, hogy a jó példa hatással van rájuk.

3. Mennyire alakul ki bizalmas viszony Ön és a fiatalok között? Gyakran fordulnak Önhöz segítségért, tanácsért?

Teljesen gyermekfüggő. Úgy gondolom, a többsége gond nélkül fordul hozzám problémahelyezetben.

4. Hogyan jelenik meg a fiatalok körében az agresszió?

Gyakran egymással szemben agresszívak, de van, aki autoagresszív is.

5. Milyen eszközei vannak az agresszió csökkentésére?

Fontos, hogy már az elején leültessem őket, megbeszélni a problémájukat.

6. Milyen tényezők állnak a fiatalok agresszivitása mögött?

Bezártság, honvágy, frusztráció, életkori sajátosság.

7. Hogyan lehet a fiatalok konfliktusmegoldó-képességét fejleszteni?

A fiúknak van lehetőségük a pszichológusokkal beszélgetni és emellett csoportfoglalkozások is vannak és heti értékelések, amelyeken igyekszünk a hét történéseit, konfliktusait átbeszélni.

8. Milyen eszközei vannak a javító-nevelés megvalósítására?

A példamutatás a legfontosabb, ebből tudnak építkezni az otthon elhagyását követően.

9. Hogyan motiválhatóak a fiatalok a tanulásra?

Változó. Dicsérő szóval sok dologra rávehetőek.

10. Milyen foglalkozások valósulnak meg az Ön csoportjában?

Hasonlók, mint a többi csoportban.

11. Milyen lehetőségeit látja az intézet utáni életútnak?

Sajnos a többségük visszakerül abba a környezetbe, ahonnan az intézetbe kerülésükre kiemelték. Így gyakran újra belekeverednek a rossz ügyekbe.

12. Hogyan valósul meg a fiatalok reszocializációja?

Családmodellben élnek az itt eltöltött idejük alatt. Önállóságra neveljük őket, hogy megállják a helyüket a társadalomban.